

Uddannelses- og Forskningsministeriet

KRONPRINSESSEGADE 28

1306 KØBENHAVN K

TLF. 33 96 97 98

DATO: 13.09.2024

SAGSNR.: 2024 - 2374

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og udlændingeloven (Gennemførelse af elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark m.v.)

Ved e-mail af 16. august 2024 har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet anerkender intentionen bag det fremsatte lovforslag om at skabe et mere fleksibelt uddannelsessystem med tættere kobling til arbejdsmarkedet, men finder det dog nødvendigt at fremhæve flere væsentlige aspekter, der bør tages i betragtning i den videre behandling af forslaget, særligt i relation til den juridiske kandidatuddannelse.

For det første anerkender Advokatrådet, at længden af en juridisk kandidatuddannelse efter Advokatrådets opfattelse ikke nødvendigvis i sig selv er afgørende for uddannelsens kvalitet, hvilket vil sige, at en reduktion i ECTS-point ikke per automatik medfører en forringelse af uddannelseskvaliteten. Dog er det Advokatrådets opfattelse, at en ren forkortelse af uddannelsens varighed, uden kompenserende tiltag, uundgåeligt vil føre til en kvalitetsforringelse. En eventuel forkortelse af uddannelsens længde forudsætter således, at der implementeres kvalitetsfremmende foranstaltninger, der kan sikre, at det faglige niveau ikke blot opretholdes, men potentielt højnes inden for den kortere tidsramme. Advokatrådet opfordrer derfor til, at eventuelle ændringer i uddannelsens længde ledsages af konkrete initiativer, der har til formål at intensivere og optimere læringen, således den juridiske kandidatuddannelse fortsat kan danne grundlag for uddannelsen af højt kvalificerede jurister til varetagelse af samfundets centrale retlige funktioner. Det afgørende er i den forbindelse efter Advokatrådets opfattelse, at undervisningen tilrettelægges, så den er relevant for de centrale hverv i retssamfundet, herunder blandt andet dommer, anklager og advokat.

I denne sammenhæng ønsker Advokatrådet at fremhæve universiteternes afgørende rolle i at sikre kvaliteten af de juridiske uddannelser. Advokatrådet har tillid til, at universiteterne, i samarbejde med erhvervslivet, er bedst placeret til at vurdere og implementere eventuelle ændringer i uddannelsesstrukturen, herunder muligheden for en kortere kandidatuddannelse.

Advokatrådet finder det samtidig væsentligt at påpege, at den foreslåede erhvervsorienterede uddannelsesmodel potentielt er mindre relevant for den juridiske kandidatuddannelse end først antaget. Dette skyldes, at jurastuderende på kandidatniveau allerede i vid udstrækning engagerer sig i studierelevant arbejde sideløbende med deres fuldtidsstudier. Advokatrådet anbefaler derfor, at man overvejer at øge fleksibiliteten inden for den eksisterende ramme af den juridiske kandidatuddannelse frem for at implementere en ny struktur.

Såfremt en erhvervskandidatuddannelse for jura alligevel indføres, opfordrer Advokatrådet til, at der i samarbejde med relevante myndigheder overvejes, hvordan denne beskæftigelse kan tillægges betydning ved senere ansøgning om advokatbeskikkelse.

Herudover understreger Advokatrådet vigtigheden af, at eventuelle ændringer i uddannelsesstrukturen nøje overvejes for at sikre, at de reelt tilføjer værdi og ikke kompromitterer den høje kvalitet, som er afgørende for retssikkerheden og et velfungerende retssystem i Danmark.

Det er afgørende, at en potentiel forkortelse af den juridiske kandidatuddannelse under ingen omstændigheder må føre til en forringelse af uddannelsens kvalitet. Tværtimod bør enhver ændring have som primært mål at opretholde eller endog forbedre det faglige niveau, der er grundstenen i vores retssamfund. Det er vigtigt at sikre en kompromisløs fastholdelse af høje faglige standarder, således fremtidige jurister er kompetente til at varetage deres rolle som garant for retssikkerheden i Danmark.

Afslutningsvist finder Advokatrådet det også nødvendigt at pointere, at ansvaret for at sikre juristers faglige niveau ikke må forskydes til aftagerne efter endt uddannelse. Det ville være uheldigt, hvis f.eks. advokatuddannelsen eller andre efterfølgende uddannelsesforløb skulle påtage sig opgaven med at bringe nyuddannede jurister op på det kvalitetsniveau, som de hidtil har besiddet ved afslutningen af deres universitetsuddannelse. En sådan forskydning ville ikke blot være en urimelig byrde for aftagerne, men ville også potentielt kunne kompromittere den ensartede høje standard, som er kendetegnende for den juridiske profession i Danmark.

Sammenfattende

På baggrund af ovenstående betragtninger er det Advokatrådets vurdering, at det fremsatte lovforslag om ændringer i den juridiske kandidatuddannelse kræver yderligere overvejelse og præcisering.

Advokatrådet anerkender som nævnt intentionen om at skabe et mere fleksibelt uddannelsessystem, men finder det afgørende, at eventuelle ændringer implementeres på en måde, der utvetydigt sikrer opretholdelsen – og om muligt højnen – af det nuværende høje faglige niveau.

Det er Advokatrådets opfattelse, at en potentiel forkortelse eller omstrukturering af uddannelsen kun bør gennemføres, hvis det kan dokumenteres, at ændringerne ikke kompromitterer uddannelsens kvalitet eller forskyder ansvaret for den faglige dannelse til aftagerne. Derudover anbefaler Advokatrådet, at der foretages en grundig analyse af konsekvenserne for retssikkerheden og det juridiske systems integritet, før eventuelle ændringer implementeres.

Advokatrådet opfordrer derfor lovgiver til at genoverveje den foreslåede model og i stedet fokusere på at optimere den eksisterende uddannelsesstruktur gennem øget fleksibilitet og arbejdsmarkedsrelevans, uden at gå på kompromis med de høje faglige standarder, der er essentielle for opretholdelsen af Danmarks retssamfund.

Advokatrådet stiller sig naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående synspunkter og for en konstruktiv dialog om, hvordan man bedst sikrer en fortsat høj kvalitet i den juridiske uddannelse i Danmark, samtidig med at man imødekommer behovet for fleksibilitet og arbejdsmarkedsrelevans.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær